

Tirsdag den 11. juli 2017, kl. 20:00

MARTIN FRÖST, klarinet (S)
ROLAND PÖNTINEN, klaver (S)

Witold LUTOSŁAWSKI (1913 – 1994)

Dance Preludes (1954), 10'

- I. *Allegro molto*
- II. *Andantino*
- III. *Allegro giocoso*
- IV. *Andante*
- V. *Allegro molto*

- IV. *Buciumeana. Moderato*
- V. *Poarga romaneasca. Allegro*
- VI. *Maruntel. Allegro*

--- Pause ---

Ferruccio BUSONI (1866 – 1924)

Elegi i Es-dur (1920), 4'

Claude DEBUSSY (1862 – 1918)

Première Rhapsodie (1909-10), 8'

Frederic CHOPIN (1810 – 1849)

Solo klaver

- Nocturne i g-mol, op. 15 nr. 3 (1833)*
Scherzo nr. 3 i cis-mol, op. 39 (1839)

Claude DEBUSSY (1862 – 1918)

Solo klaver, fra Préludes book I (1909-10)

- Nr. 9: La sérénade interrompue, 2'*
Nr. 10: La Cathédrale engoutie, 6'

Bela BARTÓK (1881 – 1945)

Rumænske Folkedanse

(1915/arr. J. Dominique i 2015)

- I. *Joc cu bata. Allegro moderato*
- II. *Braul. Allegro*
- III. *Pê-loc. Andante*

Johannes BRAHMS (1833 – 1897)

Sonate i Es-dur, op. 120 nr. 2 (1894), 22'

- I. *Allegro amabile*
- II. *Allegro appassionato*
- III. *Andante con moto; Allegro*

10:00 Et kvarter med gårsdagens kunstner
14:30 Introduktion til Die Schöne Magelone v/ V. Lønsted
15:30 Chr. Gerhaher (D), bariton og G. Huber (D), klaver
20:00 Martin Fröst (S), klarinet og Roland Pöntinen (S), klaver
22:30 Simon Løffler (DK), komponistportræt

Om musikken

Seks store komponister pryder aftenens koncertprogram. De ni værker spænder fra 1833 til 1954, og jeg vil i det følgende koncentrere mig om musikken for klarinet og klaver.

Modtageren af Léonie Sonnings Musikpris i 1967, polakken Witold Lutoslawski, var en af det 20. århundredes betydeligste modernister, en udvikling han måtte holde delvis i ave i de første år efter Anden Verdenskrig på grund af det kommunistiske partis bandlysning af avantgardemusik. Et par år før det kulturelle tæbrud, der kom i 1956, komponerede Lutoslawski et af sine mest populære opus, disse fem dansepræludier bygget over rytmer og melodier fra den polske folkemusik. Nr. 1, 3 og 5 er hurtige danse, hver med sit tonale centrum og i kvikt skiftende taktarter, ofte løsslupne og teknisk halsbrækkende ikke mindst for pianisten. Nr. 2 og 4 er roligt sangbare stykker, den første som en melankolsk folkevise, mens den sidste associerer til et sørgetogs tunge strofer.

Ferruccio Busoni var en mangesidet begavelse med en betydelig indflydelse på sin samtids musikliv. Både Jean Sibelius og Carl Nielsen var nogle af hans gode venner. Busonis elegi fra 1920 er tilegnet den italienske klarinettist Edmondo Allegra, en af den tids største på instrumentet, og manuskriptet bærer indskriften 'Souvenir de Londres'. Henover klaverets vuggende akkompagnement bevæger klarinetten sig med en tyst, vemodig sang i lyse registre. De elegiske linjer bliver efterhånden mere pågående, klaveret mere aktivt, længslen mere malende, og når det lakker mod enden hører vi klarinettens vidtspundne, manende replik med et ensomt dybt Es som punktum.

De seks rumænske folkedanse fra 1915 er måske Béla Bartóks mest spillede klaverstykker, og de findes i adskillige arrangementer, således også denne version for klarinet og klaver. Bartók samlede melodierne ind i Transsylvanien i forbindelse med sit omrejsende livsprojekt. For ham var bøndernes musik udtryk for en naturlig og ubevidst kraft, den blev skabt impulsivt af et lille, stationært samfund af mennesker uden nogen form for musikalsk uddannelse. Alligevel var deres musik ofte kompliceret og sofistikeret i sine rytmer og indfarvning af de gamle kirketonearter, sådan som vi hører det i denne lille suite.

Claude Debussy blev udnævnt til konsulent for Pariserkonservatoriet i 1909, og i den egenskab komponerede han nogle eksamensstykker. Et af dem var *Première Rhapsodie* for klarinet og klaver, orkestreret i 1910; Debussy havde åbenbart tænkt sig en rapsodi nr. 2 for et andet blæseinstrument, men den kom aldrig. Rapsodien er blevet en klassiker, et stykke der bevæger sig ud i instrumentets yderste regioner. Det begynder 'drømmende langsomt', blødt og ekspressivt, og snart viser der sig andre karakterer: aggressivt, virtuost, humoristisk, kapriciøst, så eleven bliver udfordret på de tekniske og musikalske færdigheder. Men det er nu også hørbart at Debussy på samme tid var optaget af en anden slags musik, nemlig præludierne for klaver. I rapsodien hører man stemninger som associerer til *Fodspor i sneen*, og music hall-elementet finder sin parallel i *Minstrels*. Roland Pöntinen følger op med to andre præludier: *Den afbrudte serenade* og *Den sunkne katedral*.

På sine ældre dage fik Johannes Brahms en blussende inspiration efter at have hørt klarinettisten Richard Mühlfeld spille Mozart og Weber; han havde ellers lagt komposition på hylden, men nu blev arbejdet genoptaget i fire større værker med klarinetten i centrum. Det nærmer sig stereotypen her at tale om 'livets gyldne efterår', sådan som man ofte læser, for der udgår nu også ganske meget forår og sommer fra eksempelvis sonate nr. 2. De tre satser indrammer så at sige Brahms' sammensatte identitet. Førstesatsen med den organiske motivudvikling, andensatsen med sin fandenivoldske erobryngslyst og finalen med de rigt facetteret variationer over et vidunderligt syngende tema.

De to klaverstykker af Frédéric Chopin står begge i mol, men stemningsmæssigt er de som nat og dag. Nocturnen i g-mol hører til de mindre kendte i genren, præget af en faldende længselsfuld figur i et langsomt *rubato*. Scherzoen i cis-mol lægger ud i en grandiositet à la Liszt, stykket kræver absolut virtuost håndelag, men også mere end det. Pianisten Louis Kentner beskrev scherzoen som "en Wagnersk melodi af utrolig skønhed, som fremmaner lyden af tubaer, harper og hele Valhallas apokalyptiske orkester."

Valdemar Lønsted

10:00 Et kvarter med gårsdagens kunstner
14:30 Introduktion til Die Schöne Magelone v/ Valdemar Lønsted
15:30 Christian Gerhaher (D), bariton og Gerold Huber (D), klaver
20:00 Martin Fröst (S), klarinet og Roland Pöntinen (S), klaver
22:30 Simon Løffler (DK), komponistportræt

Om kunstnerne

Martin Fröst, klarinet (S)

Martin er opvokset i Sollefteå og Sundsvall og begyndte seks år gammel at spille violin, selvom fodbold og basketball var mere interessant. Violinen blev lagt på hylden, og i stedet begyndte han at spille klarinet som ni årig. Da han var 15, flyttede han til Stockholm, hvor han studerede musik. Senere studerede han også i Hannover.

I dag er han en af verdens førende klarinetsolister. Fröst repertoire består ifølge ham selv af 80% klassisk musik, og resten samtidsmusik og nye projekter. Hvert år har han premiere på et nyt værk. Komponister som Krzysztof Penderecki, Anders Hillborg, Kahlevi Aho, Rolf Martinsson og Bent Sørensen har skrevet klarinetkoncerter til ham.

Af større projekter kan nævnes Genesis (2015), hvor Martin Fröst sammen med Kungliga Filharmoniska Orkestern i en sammenhængende koncertforestilling præsenterer musikkens historie gennem 1000 år.

Fra 2019/20-sæsonen indtager Martin Fröst pladsen som chefdirigent for Det svenske Kammerorkester i en tre-årig periode. Allerede i september 2017 optræder Martin som gæstedirigent for orkestret i Beethovens 4. symfoni.

Martin Fröst har indspillet en stor mængde cd'er siden debuten med "French Beauties and Swedish Beasts" med pianisten Roland Pöntinen i 1994. Han har blandt andet indspillet værker af Mozart, Carl Nielsen, Kalevi Aho og Carl Maria von Webers klarinetkoncert.

Af priser og anerkendelser kan nævnes:

- Geneva Competition (1997)
- Nippon Music Award (1997)
- Litteris et artibus (2012)
- Borletti-Buitoni Trust Award 2003
- BBC New Generation Artist 2003-2005
- Léonie Sonnings Musikpris 2014

Omskrevet fra Wikipedia

Roland Pöntinen, klaver

Since his debut with the Royal Stockholm Philharmonic in 1981, Roland Pöntinen has performed with major orchestras throughout the world and been invited to many prestigious festivals.

Thanks to an insatiable musical appetite and a stupendous technique he has acquired a vast repertoire ranging from Bach to Ligeti. The emphasis is on the "golden era" in piano literature from the 19th century – through the first half of the 20th century with composers such as Debussy, Busoni, Szymanowski and Rachmaninov. Often immersed in large scale projects Pöntinen has recently performed the complete cycles of Beethoven Sonatas and Années de Pèlerinage by Liszt.

Many composers, among them Sven-Erik Bäck, Veli-Matti Puumala, Anders Eliasson and Anders Hillborg, have dedicated works to him.

Always in great demand as a chamber player Pöntinen has worked with artists of distinction like Barbara Hendricks, Janine Jansen, Nobuko Imai, Martin Fröst, Zvi Zeitlin, Torleif Thedéen, Håkan Hardenberger, Svante Henryson, Ulf Wallin, Arve Tellefsen, Christian Lindberg and Nicolai Gedda.

Among his concert activities in the previous season: Solo recitals in New York (The Frick Collection), London (Wigmore Hall) and at the Verbier Festival 2016.

In June 2017 Pöntinen recorded Bernstein's "The Age of Anxiety" with the Arctic Philharmonic Orchestra, adding to an extensive discography of nearly 100 recordings for a.o. BIS, c p o, Arte Nova, EMI and Philips.

Roland Pöntinen is also active as a composer and his Blue Winter was performed by the Philadelphia Orchestra under Wolfgang Sawallisch at Carnegie Hall in 1998. He has also arranged music by Legrand, Joni Mitchell and Weill for the trumpet player Håkan Hardenberger and Academy of St Martin in the Fields.

Pöntinen is a member of the Royal Swedish Academy of Music and in 2001 he received the Litteris et Artibus – a royal medal for recognition of eminent skills in the artistic field.

www.rolandpontinen.com

10:00 Et kvarter med gårsdagens kunstner
14:30 Introduktion til Die Schöne Magelone v/ Valdemar Lønsted
15:30 Christian Gerhaher (D), bariton og Gerold Huber (D), klaver
20:00 Martin Fröst (S), klarinet og Roland Pöntinen (S), klaver
22:30 Simon Løffler (DK), komponistportræt

